

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 25.7.2012.
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Grozīts priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**par kriminālsankcijām iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus
manipulāciju gadījumā**

(iesniegts saskaņā ar LESD 293. panta 2. punktu)

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2011. gada 20. oktobrī Komisija pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par kriminālsankcijām iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumā. 2011. gada 20. oktobrī šo priekšlikumu nosūtīja Eiropas Parlamentam un Padomei. Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedza atzinumu 2012. gada 28. martā.

Kopš 2011. gada marta ir notikusi izmeklēšana saistībā ar iespējamām vairāku banku manipulācijām ar starpbanku aizdevumu likmju EURIBOR un LIBOR etalonindeksiem. Bija aizdomas, ka bankas bija sniegušas aplēses par tādu procentu likmi, par kuru tās varētu pieņemt finansējuma piedāvājumus, kas atšķīrās no likmes, kādu tās būtu pieņēmušas praksē. Rezultātā EURIBOR un LIBOR likmes, kas tiek izmantotas par etalonindeksu aizņēmumiem un par atsaucēm daudzu finanšu instrumentu cenas noteikšanai, piemēram, procentu likmju mijmaiņas līgumiem, var būt mainītas un EURIBOR un LIBOR integritāte var būt apšaubīta. Turklāt individuālo ieguldītāju banku aplēses sniedza maldinošu informāciju tirgum par to iespējamām finansējuma izmaksām.

Komisija ir izvērtējusi, vai iespējamās manipulācijas ar etalonindeksiem, tostarp LIBOR un EURIBOR, būtu ietveramas tās priekšlikumā par Regulu par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām un ar to saistītajā priekšlikumā Direktīvai par kriminālsankcijām par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām, kas pieņemts 2011. gada oktobrī. Jo īpaši Eiropas Parlaments arī ir uzsvēris, cik svarīgs ir šis jautājums. Ņemot vērā to, ka pašlaik etalonindeksi nav ietverti nevienā no priekšlikumiem, Komisija ir secinājusi, ka tieša manipulācija ar etalonindeksiem neietilpst šo priekšlikumu darbības jomā.

Lai gan kompetentai iestādei varētu būt sarežģīti vai neiespējami pierādīt, ka manipulācija ar etalonindeksu ir ietekmējusi saistīto finanšu instrumentu cenu, faktiskas manipulācijas ar etalonindeksiem vai to mēģinājumi var būtiski ietekmēt uzticēšanos tirgum un varētu izraisīt ievērojamus zaudējumus ieguldītājiem un traucēt reālo ekonomiku, ņemot vērā etalonindeksu plašo izmantošanu par atsauces likmi, piemēram, procentu mijmaiņas darījumiem un mainīgas likmes hipotekārajiem aizdevumiem. Tādēļ ir svarīgi precizēt, ka kompetentajām iestādēm jābūt iespējai piemērot administratīvas sankcijas attiecībā uz tirgus manipulācijas nodarījumu šajos gadījumos, bez pienākuma sniegt pierādījumus papildu jautājumos, piemēram, par ietekmi uz cenu. Tāpat ir svarīgi, lai tiktu veikti visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu šādu manipulāciju un lai sekmētu un atvieglotu kompetento iestāžu sankciju uzlikšanas darbu. Stingrs tiesiskais regulējums darbosies kā uzticama tamlīdzīgas rīcības profilakse, tādējādi aizsargājot ieguldītājus un atjaunojot uzticību tirgum. Šo regulējošo pasākumu vidū vajadzētu būt kriminālsodiem.

Tādēļ, lai aptvertu manipulāciju ar etalonindeksiem un lai nodrošinātu, ka tīša manipulācija ar etalonindeksiem ir noziedzīgs nodarījums, Komisija ierosina grozīt tās direktīvas priekšlikumu.

2. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

2.1. Juridiskais pamats

Grozītais priekšlikums ir balstīts uz LESD 83. panta 2. punktu, un to iesniedz saskaņā ar LESD 293. panta 2. punktu.

2.2. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Saskaņā ar subsidiaritātes principu (LESD 5. panta 3. punkts) ES līmeņa rīcība jāpieņem tikai tad, ja dalībvalstis vienas pašas nevar pietiekami sasniegt paredzētos mērķus, ko tādēļ, ņemot vērā ieteiktās rīcības apmēru vai ietekmi, labāk var sasniegt Savienība. Daudzu etalonindeksu un vienību, kas piegādā datus šiem etalonindeksiem, pārrobežu dimensija, kā arī daudzu finanšu instrumentu, ko var ietekmēt jebkādas manipulācijas ar etalonindeksiem, starptautiskais raksturs nozīmē, ka pastāv patiešs risks, ka atbildes uz manipulācijām ar etalonindeksiem valsts līmenī tiks apietas vai būs neefektīvas, ja netiks veiktas darbības Savienības līmenī. Ņemot vērā iepriekš teikto, uzskatāms, ka Savienības rīcība atbilst subsidiaritātes principam.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu jebkurai rīcībai ir jābūt mērķtiecīgai un samērīgai ar mērķu sasniegšanai nepieciešamo. Šis princips bija noteicošais, gatavojot šo priekšlikumu.

2.3. Sīks priekšlikuma pārskats

Nepieciešamās izmaiņas priekšlikumā Direktīvai par kriminālsankcijām par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām ir šādas:

- grozījums definīcijās (2. pants) iekļaujot etalonindeksu definīciju;
- tirgus manipulācijas nodarījuma definīcijas grozījums (4. pants), lai aptvertu manipulāciju ar pašiem etalonindeksiem;
- nodarījuma "kūdīšana, atbalstīšana un līdzdalība un mēģinājums" (5. pants) definīcijas grozījums, lai attiecinātu šīs darbības uz manipulācijām ar etalonindeksiem.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Grozītais priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

Komisijas priekšlikumu Direktīvai par kriminālsankcijām iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas un tirgus manipulāciju gadījumā, COM(2011) 654 galīgā redakcija, groza šādi:

1. 2. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. "Etalonindekss" ir jebkurš komercindekss vai publicēts skaitlis, ko aprēķina, piemērojot formulu viena vai vairāku bāzes aktīvu vērtībai vai cenām, ieskaitot aplēstās cenas, procentu likmes vai citas vērtības, vai apsekojuma datiem, un, uz kuru atsaucoties, tiek noteikta summa, kas jāmaksā atbilstīgi finanšu instrumentam.”

2. 4. pantam pievieno šādu e) punktu:

"e) nepatiesas vai maldinošas informācijas nosūtīšana, sniedzot nepatiesus vai maldinošus ieejas datus, vai cita līdzvērtīga darbība, kas apzināti manipulē ar etalonindeksa aprēķinu."

3. 5. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par mēģinājumu veikt kādu no 3. panta a) apakšpunktā un 4. panta a), b) ~~un~~, c) **un e)** apakšpunktā minētajiem nodarījumiem soda kā par noziedzīgu nodarījumu."

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*